

**ПРОГРАМА ЗА ОПТИМИЗАЦИЯ
НА МРЕЖАТА ОТ ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА
ЗА УЧЕБНАТА 2016/2017 г.
НА ОБЩИНА МОНТАНА**

Приета с решение на Общински съвет - Монтана №180/26.05.2016 г.

I. Анализ на училищната мрежа и проблеми на училищното образование на територията на общината.

Училищната мрежа на община Монтана включва 19 училища, от които 15 общински (осем основни училища, три от които в селата на общината, пет средни общообразователни училища, две профилирани гимназии - езикова и природо-математическа) и 4 държавни професионални гимназии. Поради значителното намаляване на броя на учениците за периода от 2000 г. до 2013 г. е извършена оптимизация, касаеща закриването на пет основни общински училища в селата на община Монтана и преобразуването чрез сливане на две държавни професионални гимназии в една Професионална гимназия по техника и електротехника „Хр. Ботев”. Зависимостта на училищната мрежа от икономическата активност и трудовата миграция на населението е причина за концентриране на образователната инфраструктура в общинския център. Трудно развиващата се икономика и немалката безработица в региона довеждат до обедняване на населението и до запазване на трайната тенденция на обезлюдяване. Тези процеси, както и демографското остаряване, изразяващо се в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години неминуемо засягат и областния център. Общият брой на училищата в града е 16 (12 общински и 4 държавни) и не отчита тези обективни демографски процеси. Мрежата от 12 общински училища функционира и тогава, когато броят на учениците в тях, например през учебната 1999/2000 г., е 7 112, и сега, когато техният брой е 4 352.

Анализът на училищната мрежа в общината дава възможност да се идентифицират някои проблеми в сферата на образованието на територията на общината, свързани с:

- неефективност на разходите и на използване на сградния фонд, дължащи се на изкуственото поддържане на относително голям брой училища в града;
- двусменно обучение на две училища в една и съща сграда, въпреки че капацитетът на сградата позволява едносменен режим на обучение;
- неравнопоставеност на училищата с голяма разлика в броя на учениците да предоставят съизмеримо по качество образование;
- затруднено поддържане и развитие на материалната база и техническото оборудване на училищата и съответно забавен темп на въвеждане на иновации и нови технологии в образованието;
- ограничен достъп на учениците до часове за свободноизбираема подготовка и до целодневна организация на учебния ден;
- нелоялна конкуренция и “задържане” на ученици на всяка цена - резултат от несъответствието на броя на училищата и броя на учениците за тях.

Образователната стратегия на общината е насочена към поэтапното решаване на посочените проблеми като се оценява ефективността на всяка образователна институция,

качеството на учебния процес в нея, както и социално-икономическите възможности. Стъпка за разрешаване на някои от посочените проблеми е оптимизацията на училищната мрежа. С писмо, изх. № 04-00-49/09.05.2016 г. на Община Монтана, след взети решения №131, №132 и №133 от 29.03.2016 г. на Общински съвет – Монтана, на министъра на образованието и науката е предложено:

1. Да преобразува чрез сливане следните училища:

- Първо основно училище “Св. Св. Кирил и Методий” и Шесто основно училище “Любен Каравелов” – гр. Монтана;

- Седмо средно общообразователно училище “Проф. д-р Асен Златаров” и Осмо средно общообразователно училище „Отец Паисий” – гр. Монтана.

2. Да преобразува Основно училище „Георги Бенковски” в Начално училище „Георги Бенковски”.

Някои от мотивите за направените предложения са:

Първо основно училище “Св. Св. Кирил и Методий” и Шесто основно училище “Любен Каравелов” – гр. Монтана ползват една сграда на двусменно обучение. Капацитетът на сградата позволява при сливане на двете училища да преминат на едносменно обучение.

Първо основно училище “Св. Св. Кирил и Методий” е средишно училище с 247 ученици дневна форма на обучение, от които 3 ученици със специални образователни потребности – на ресурсно подпомагане и 2 ученици в индивидуална форма на обучение, разпределени в 13 паралелки. Данните са към 01.01.2016 г., съгласно информационната система на образованието Админ М. През последните пет години броят на учениците относително се запазва, но е намалял с повече от половината в сравнение с 1999/2000 г., когато броят им е 524. Училището е средишно за учениците от с. Долно Белотинци, за които е осигурен транспорт и целодневна организация на учебния процес. Въпреки това, към момента има три маломерни паралелки с по 16 ученици. Поради ограничените финансови възможности, за тази учебна година училището не предлага на учениците нито една група свободноизбираема подготовка. Поради двусменното обучение, броят на полуинтернатни групи също е ограничен - три групи в начален етап и една в прогимназиален етап с общо 104 ученици. Назначеният на щат персонал е общо 29 бр., от който педагогически – 21.5 бр., в т.ч. и 4 възпитатели, и непедagogически – 7.5 бр. Лекторските часове на педагозите формират допълнително още 2.5 условни щатни бройки, така че съотношението ученик/учител е 12,35.

Шесто основно училище “Любен Каравелов” е приемно училище с 270 ученици дневна форма на обучение, от които 5 ученици със специални образователни потребности – на ресурсно подпомагане, разпределени в 14 паралелки. Данните са към 01.01.2016 г., съгласно информационната система на образованието Админ М. През последните пет години броят на учениците намалява и е по-малко от половината спрямо 1999/2000 г., когато броят им е 572. Училището е приемно за учениците от с. Николово. И в VI ОУ “Л. Каравелов” към момента има наличие на три маломерни паралелки. Ограничени са и часовете за СИП, свеждащи се до две групи. Полуинтернатни групи са 4 броя в начален етап с общо 84 ученици. Персоналът в училището е 32,5 бр., от който педагогически – 25,5 бр., в т.ч. и 4 бр. възпитатели и 7 броя непедagogически. Седем от преподавателите са с недостиг до минималната преподавателска заетост. Съотношението ученик/учител е 12,55.

Седмо средно общообразователно училище “Проф. д-р Асен Златаров” и Осмо средно общообразователно училище „Отец Паисий” – гр. Монтана ползват една сграда на двусменно обучение. Капацитетът на сградата позволява при сливане на двете училища да преминат на едносменно обучение.

В Седмо средно общообразователно училище “Проф. д-р Асен Златаров” се обучават 357 ученици в дневна форма на обучение, от които 20 ученици със специални образователни потребности – на ресурсно подпомагане и 5 ученици в самостоятелна форма на обучение, разпределени в 16 паралелки. Данните са към 01.01.2016 г., съгласно информационната система на образованието Админ М. През последните пет години броят на учениците значително намалява. За сравнение, 1999/2000 г. броят на учениците е 752. Училището осигурява в рамките на бюджета си транспорт за 119 ученици от кв. Кошарник, гр. Монтана и за 38 ученици от с. Безденица и с. Вирове. В VII СОУ няма маломерни паралелки. Училището предлага четири групи СИП, пет полуинтернатни групи в начален етап със 103 ученици и пет логопедични групи. Персоналът е общо 41, от който педагогически – 32,5 бр. (в т.ч. три броя условни щатни бройки и пет броя възпитатели) и 8,5 бр. непедagogически. Съотношението ученик/учител е 12,98.

Осмо средно общообразователно училище “Отец Паисий” е средищно училище с 363 ученици в дневна форма на обучение, от които 23 ученици със специални образователни потребности /на ресурсно подпомагане – 15 ученици и по проект «Подкрепа за личностно развитие за деца с множество увреждания» към ОП НОИР – 8 ученици/ и 8 ученици в самостоятелна форма на обучение, разпределени в 18 паралелки. Данните са към 01.01.2016 г., съгласно информационната система на образованието Админ М. През последните години броят на учениците намалява. За сравнение, през 1999/2000 г. той е 620. Училището е средищно за 14 ученици от с. Студено буче и с. Войници, за които е осигурен транспорт и целодневна организация на учебния процес. В рамките на бюджета си училището осигурява транспорт и за 113 ученици от кв. Кошарник. В училището има една маломерната паралелка. Предоставена е целодневна организация за учениците в пет групи от начален етап и две групи в прогимназиален етап с общо 146 ученици. Часовете за СИП са 307 часа годишно в шест групи. Персоналът е общо 49,5 бр. Педагогически – 39 бр., от които седем броя възпитатели, двама външни лектори и трима назначени по проект /1 психолог, 1 логопед и 1 ресурсен учител/. Непедagogическият персонал е 7,5 бр. Училището стопанисва и единствения за града закрит плувен басейн с 3 бр. непедagogически персонал, включен в щата на училището. Съотношението ученик/учител е 12,51.

ОУ “Георги Бенковски” е едно от основните общински училища в гр. Монтана. Намира се в кв. Кошарник, който е отдалечен квартал на гр. Монтана с преобладаващо ромско население. По степен на образование училището е основно (преобразувано от начално в основно със Заповед № РД-14-26/09.06.1993 г. на Министъра на образованието и науката), но не е осъществявало прием в прогимназиален етап. Капацитетът на сградата, в която се помещава сега училището, както и държавната и общинска политика за десегрегация правят приема на ученици в прогимназиален етап нецелесъобразен. Броят на учениците в училището е 107 в дневна форма на обучение, от които 13 ученици на ресурсно подпомагане, разпределени в четири паралелки. В училището се обучават и 32 деца в две полудневни подготвителни групи. Данните са към 01.01.2016 г., съгласно информационната система на образованието Админ М. За учениците след IV клас е осигурен достъп до пет от училищата в града. Целодневна организация е осигурена за 26 ученици в една сборна група.

II. Цели на програмата.

На основата на идентифицираните проблеми, програмата дефинира основните цели в образователната политика на общината:

- достъп до съизмеримо по качество образование;
- подобряване на материалната база на училищата.

Подцели на оптимизирането на училищната мрежа в град Монтана:

- оптимално използване на училищните сгради и едносменен режим на обучение;
- ефективно използване на финансовия ресурс;
- повишаване мотивацията на учениците чрез предоставяне на повече часове за СИП и целодневна организация, по-добра материална база и техническо оборудване.

III. Мерки, насочени към реструктуриране на училищата:

1. Преобразуване чрез сливане, считано от 1 август 2016 г., на Първо основно училище “Св. Св. Кирил и Методий” и Шесто основно училище “Любен Каравелов” – гр. Монтана в Първо основно училище “Св. Св. Кирил и Методий”.
2. Преобразуване чрез сливане, считано от 1 август 2016 г., на Седмо средно общообразователно училище “Проф. д-р Асен Златаров” и Осмо средно общообразователно училище „Отец Паисий” в Шесто средно училище “Отец Паисий” – гр. Монтана.
3. Преобразуване на Основно училище „Георги Бенковски” в Начално училище „Георги Бенковски”, считано от 1 август 2016 г.

IV. Дейности по предотвратяване на рисковете от отпадане на ученици в резултат на извършеното реструктуриране на училищната мрежа и комуникационни дейности:

- Разяснителна кампания със заинтересованите страни относно създаване на позитивни нагласи по отношение оптимизация на училищната мрежа, дейностите, които ще се извършват с предоставените средства по финансираната програма и ефектите по отношение на постигане на по-високо качество на образователните резултати и повишаване на мотивацията за учене. Разяснителната кампания съдържа информация за това, че реструктурирането няма да налага промяна на маршрута до новото училище и не се налага да се свиква с нова обстановка. Предвижда се в първата година след преобразуването, сливането на паралелки да касае преди всичко маломерните. Преобразуването чрез сливане предполага да се извърши възможно най-добрият подбор на кадрите;
- Осигуряване на транспорт за учениците от други населени места от преобразуваните училища до новите средищни училища;
- Подобряване на материалната база на новите средищни училища - I Основно училище “Св. Св. Кирил и Методий” и VI Средно училище “Отец Паисий” – гр. Монтана;
- Осигуряване на столово хранене за пътуващите ученици от новите средищни училища.

V. Показатели за изпълнение на целите на програмата и целеви стойности по тях:

№	Показатели за изпълнение на целите	Целеви стойности
1	Преобразувани чрез сливане училища	- две основни училища в едно основно училище; - две средни общообразователни училища в едно средно училище
2	Преобразувани училища в по-ниска степен	- едно основно училище в начално

	чрез промяна на вида на училището	училище
3	Преминали от двусменен на едносменен режим на обучение училища	- четири преобразувани училища
4	Намален брой на маломерните паралелки	максимум по една маломерна паралелка в двете нови, преобразувани чрез сливане, училища
5	Повишен брой полуинтернатни групи	минимум с 4 броя повече в новите, преобразувани чрез сливане, училища
6	Повишен брой часове за СИП	минимум с 4 групи повече в новите, преобразувани чрез сливане, училища
7	Оптимизирани разходи: - намален брой на персонала - намалени разходи за отопление	- минимум с 8 броя в новите, преобразувани чрез сливане, училища - минимум с 10 % от разходите преди преобразуването
8	Подобрена материална база – ремонт и оборудване	Извършен ремонт и оборудване на стойност 225 000 лв. за всяко от двете нови, преобразувани чрез сливане училища

VI. Бюджет на програмата въз основа на количествени и стойностни показатели

Средствата, получени по Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа”, модул „Оптимизиране на училищната мрежа” ще бъдат използвани за ремонтни дейности и закупуване на обзавеждане и оборудване в правоприемните на преобразуваните чрез сливане училища, както е показано в таблицата по-долу и в съответствие с Количествено-стойностни сметки за строително-ремонтните дейности и Технически спецификации за оборудването.

№	Училище	Дейности	Общ бюджет
1.	I Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий”	ремонтни дейности	205 452,00 лв.
2.	I Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий”	закупуване на обзавеждане и оборудване	19 548,00 лв.
3.	VI Средно училище “Отец Паисий” – гр. Монтана	ремонтни дейности	213 742,00 лв.
4.	VI Средно училище “Отец Паисий” – гр. Монтана	закупуване на обзавеждане и оборудване	11 258,00 лв.

VII. Срокове и график за реализиране на дейностите.

В таблицата по-долу е посочен прогнозен времеви график за осъществяване на дейностите по програмата. Поради кратките срокове за извършване на ремонтните дейности е възможно срокът за осъществяването им да бъде удължен до края на м. октомври 2016 г. без това да пречи на протичането на нормален учебен процес.

№	Дейност	март	април	май	юли	август	септември
1	Разяснителна кампания със заинтересованите страни относно създаване на позитивни нагласи по отношение оптимизация на училищната мрежа в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, VI ОУ „Л. Каравелов”, VII СОУ „Проф. д-р Асен Златаров” и VIII СОУ „Отец Паисий”						
2	Осигуряване на транспорт за учениците от други населени места от преобразуваните училища до новите средищни училища						
3	Провеждане на обществена поръчка за избор на изпълнител за извършване на ремонтни дейности в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, VI ОУ „Л. Каравелов”, VII СОУ „Проф. д-р Асен Златаров” и VIII СОУ „Отец Паисий”						
4	Провеждане на обществена поръчка за избор на изпълнител за доставка на обзавеждане и оборудване в I ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, VI ОУ „Л. Каравелов”, VII СОУ „Проф. д-р Асен Златаров” и VIII СОУ „Отец Паисий”						
5	Ремонтни дейности в сградите и дворовете на I Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий” и VI Средно училище „Отец Паисий”						
6	Доставка на обзавеждане и оборудване в I Основно училище „Св. Св. Кирил и Методий” и VI Средно училище „Отец Паисий”						